

מז:

יש בערכין פרק שלישי ערכין

מסורת הש"ס

כמו א מ"י פ"ו מהל' דעות
הלכה וכן ו:
ל ב מ"י שם הלכה ט:
לא ג מ"י פ"ג מהל' ט"ח
הלכה ה ופ"י מהלכות
משוכה הלכה ה פתח פסין יב
טושי"ב י"ד פתח רחן פסין
ג:

ל"ב ד' תר"י פ"ו תהלוכות
דעות הלכה ו' נש"פ
ת"ת סימן תרח סעיף כ
בהג"ה:

לעזי רש"י

פארלויף, למעט.

מוסף רש"י

טול קיסם מבין שיניך.
הסתלק ופרוש מעבירה קטנה
שניך (בר"ב סו"א) טול קורה
מבין עיניך. פרוש מעבירה
המורה שניך (נח"מ).

דבינו גרשום

נדשעם קול: 'הוא הבדיל
בין ארץ לאשחור'. שנים להם
ה'הקטנט' עד לאשון ארץ
אסאך כנייהם: מעשה משיט.
מסעטס והמסיע קיבא לישון
לשון. לשכך יורא קרבן
משיט. 'עירון' שמשיעין
קטל בכל עשה; יכור.
היינו (הוא) לא חשנא
שלא יכור יד: 'יכול אפילו
מנו חשנא'. חשנא
בנון שסוכיוו כעני ירש;
לא חשנא עליו חטא, שלא
היינו: [אם] יש בידו
הוא מן שיכול להוכיח.
לכור שאפילו חטובים
קלקל'ן מעשין ראני

[illegible]

לשמואל הכי היה עבד ליו:
חס לי דליכמן וזערי דרב
על ידא. וזו היה ענות שלא
לשמוע שמועם היה שאמרה
בפניו כרי שיוכחנו והיא
היתה חוכמה לשמה ממה
שלא אמרה בפניו ואמר
לאחריו: (עד היכן חוכמה,
עד היכן חיים שלא ימצע
מלהיחל את חברו): עד
ההכאה. עד שיכנו המתיכות
לומר אני חפץ בחוכמתך:
עד קללה. [אן] עד שיקללנו
המתכות: [ואן] עד גימף. עד

[illegible]

יוראי יש לו לצאת: הכאה
ידידותה של אסנאי: אחי
לסבול כי קדם שיער: נדא
לסבול וגם את האסנאי: נס
לאסנאי שהיה בה כחלה: ה
נודמה לו אם צרך לקבוע ש
נדרר הימים כן אשה וגו'
נדרר הימים כן אשה כמנהג
נדרר אלו (יסורי) נס

וְעֵנְוָה שְׂאֵל אִשָּׁה. שְׁעוּשָׁה עֲמֹו עֵינֵי וְאִתּוֹ דִּוְנָה לְהוֹדִיכּוּ וְחֹמֶה עוֹוֶה לֹא לֶסֶס שְׁמִים הִיא אֵלֶּה שֶׁלֹּא יִשְׁנֹאנּוּ יוֹ"מ עוֹוֶה שֶׁלֹּא יִשְׁמֶה פִּירֹוֹ מִשּׁוֹם גִּלּוֹה אִו יִשְׁאֲמֵרֻו אֲדָם עֵינֵי הוּא וְיִשְׁפִּיל עֲמֹוֹ וְיִתְקַם בְּחִירֹוֹ וְנִגְזַלֻּו וְלֹא לֶסֶס שְׁמִים אֵלֶּה לְקַטֵּם שֶׁס אֲכָל בְּקוֹנֹוֹ¹ שְׁפִירֶס עוֹוֶה אֵלֶּה לִשְׁמֵה שְׁמוֹעַ מוֹחֶה מִן הַלְרִיסִים וְלֹא יִשָּׁר אֵלֵי הַדּוֹה רֶסַע גִּמּוּר: **וּמִזֶּה** דֹּאמֵר רַבִּי נִיטָה אֵל בְּחִיב הַבָּהּ וְקִלָּהּ וְקִלָּהּ וְאִסָּה תִּתְּמֵר לִמְלֵךְ דִּלְמָה נִמִּי קִלָּהּ הִיא בְּחִיב הַכָּהּ יוֹ יוֹ"ל שְׁמָה דְּמִשְׁנֵי אֲבִיב חִיבּוֹתֹה דִּיּוֹנֵתִי אֵל נִמִּי לֹא דִלְמֵה שֶׁכֹּהֵל אֵל קִרָּה דִּיטֵל שְׁלֹחַ כִּיּוֹן לְדִלְמֵה וְכֹהֵל אֵל קִרָּה דִּיטֵר אֵף שְׁלֹחַ אֵלֶּה קִרָּה אֲחִירֵנָה הוּא: **הַכִּי** יִשְׁכִּין דֹּאמֵר רַב אִיטִיה שְׁרָן וְאִבּוֹה מִנְתָּה² וְנִדְבָרֵי הַיּוֹמִים (בן גב) כְּכִי אֵל וְאִמִּי מִכְנֵי דָן: (לעיל) **לְעוֹלָם** א"י יִשְׁנֶה אִדָם מִאֲמוֹנוֹת אֲבִיו וְאֲמוֹנוֹת אֲבוֹתָיו³ וְיִמִּיתִי כֹהֵל שְׁלֹמֶה הִימֵה מִכְנֵי בְדוֹ וְלִכְתּוֹ לֹא וְאִשְׁוֹעַת אֲבוֹתָיו: וְיִסְתַּרְנוּ וְלֹא ג' ¹² קִלְקֵלֵה

הדרן עלך יש בערכין

דבר מגונה שחיבי
 תוכיח והוכיח ולא קבל מנין שיהויר ויכתיבו תלמוד
 יאביל אפי' ו משתנים פניו ת"ל לא תשא עליו חטא תני
 יאביל אם יש בדור הזה ו שמקבל תוכחה אם אמר לו
 ואמר לו טול קורה מבין עיניך אמר רבי אלעזר בן עזרי
 יהוה שיועד להוכיח ו ואמר רבי יוחנן בן גורי מעיד אני
 בפעמים לקה עקיבא על ידי שהייתי קובל עליו לפני רבן
 ששכן ו שהוספתי בו אהבה לקיים מה שנאמר אל תו
 תהם ויאהבך בעא מיניה רבי יהודה בריה דר' שמעון
 דאמר ליה למה די מיניה עדיפא אמר ליה ולא מודיה
 דאמר ר' עונה גדולה מכולם שלא לשמה נמי עדיפא
 רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אע"פ שלא לש
 בא לשמה היכי דמי תוכחה לשמה ועונה שלא לשמה
 דבר בר הו' יחבי קמיה דשמואל אמר ליה חיאי בר רב
 קביל עליה דתו לא מצעד ליה בתר דנפיק אמר ליה
 ויהא מאי לא אמרת ו' ליה באנפיה אמר ליה חס ל
 ידידי עד היכן תוכחה רב אמר ר' יעד הכאה ושמואל אמ
 ואמר עד נויפה כתנאי רבי אליעזר אומר עד הכאה רבי
 בן עזאי אומר עד נויפה אמר רב נחמן בר יצחק ושל
 ו' ויחר אף שאלו ביהונתן ויאמר לו בן נעות המדרשו
 את התנית עליו להכותו ו' לזמן דאמר עד הכאה דת
 עת קלה דכתיב לבשתך ולבושת ערות אמר ו' ולזמן
 ויחר אף שאלו ולמ"ד נויפה הכתיב הכאה וקלה שאל
 ויחירא דהוה ביה ליהונתן בדור מסר נפשיה טפי עו
 באכסניא שלו רב אמר עד הכאה ושמואל אמר
 לאחוריו בהכאה ידידי כולי עלמא לא פליגי בהפשי
 עלמא נמי לא פליגי ב' פליגי בהכאה דרביהו מר
 וממר לא נפקא ליה מינה ומר סבר אתי לאשרי
 באכסניא פוגם ונפגם אמר רב יהודה אמר רב
 באכסניא שלו מן התורה שנאמר ו' (אל) המקור
 בתחלה רבי יוס' רבי חנינא אמר מהכא וילך למס
 בינייהו ואכסנאי דאקראי אמר ר' יוחנן מנין שלא
 ומאומנות אבותי שנאמר ו' וישלח המלך שלמה ויקח
 אשה אלמנה הוא ממהם נפיתל ואביו שלם ציר ר
 מר אימיה מביט דן וכתוב ו' אתו אתא אהליאב בן
 היכן תכלית יסורין אמר רבי אלעזר כל שארגו
 ועזירא ואיתמאי רבי שמואל בר נחמני גדולה מו
 בצעונן ומזנו ובחמין ואת אמרת כולי האי מר ברי
 רב חסדא ואיתמאי רבי יצחק ואמר ליה כמתניתא
 שתיים ו' דרוק שלש ועלו בידו שתיים אבל שתיים
 למה דהנאי רבי רבי ישמעאל כל שעברו עליו א

[illegible]

יפרכסיא. דאמפשה קול הוא מעיל מכפר: הוא ה**כדיל**. שעל לשון ידוע בזה נגעים עליו: **פטיט**. לשון קול היא בנחש ובלשון פוליר: **כילא** קרבן **פטיט**. שהפרכס ועוקץ בכל שעה: **כיל** לא **כינו**. על ידו חוכמה: **יפערטו**. כללתי: **ו** **ועני** **קספני**. לשימונת גרים להלנין פניו: **קספס**. כלומר עון קטן שגדול זה **כיל** לומר לו טול אתה עון גדול שצריך הלך אין יכולין להוכיח שטולן חוטאים: **שידע** **לכויס**. לרוב כבוד שלא יהו פניו משתנין: **קובל** עליו. כשהיימי רואה בו דבר גנאי: **חוכסא לשם**. לשם שמים: **ועני** **שלא לשם**. שפועה עצמו עניו ופניו רואה להוכיחו ואותה ענוה שלא לשם שמים הוא אלא שלא ישנאו: **דאמר** **חכ**. ויחזקת עניוהו וזה ה"חכמה

וְקָרָא (כ) עוֹנֵה גְדוּלָּה מְבֹרָךְ דְּכַמְעֵי יוֹן
 מִשָּׁח אוֹתוֹ לְבָשֶׁר עֲנוּיִם) לְבָשֶׁר חֲסִידִים
 לֹא נִחְסַר: אֲמַר לִי רַבִּי חִיָּה.
 לְשִׁמּוּל חַיִּי מִרְדָּק מִזְעָר דִּין לִי.
 רַב הוֹנָה שִׁמְחָה וְחוֹבְטוֹ אוֹתוֹ: יֵי נֶפֶשׁ.
 חִיָּה בָּרַךְ רַב אֲמַר לִיָּה רַב הוֹנָה
 לְשִׁמּוּל לְבִי מִזְעָרָא לִיָּה דְּהִבִּי וְהִבִּי
 עֲבִיד דְּכִרְסִי מְגוּיִים וְיִצְטוּ עֲנוּה שְׁלֵמָה
 לְשִׁמְחָה לְדָא אֲמַר לִי בְּפִי וְתֵלֵךְ בְּפִי
 סִיפֵר בְּגִנְתּוֹ: עַד הֵיכָן. אֲדָם חִיִּיב
 לְהוֹכִיחַ אֶת חֲבִירוֹ: עַד הִכְשָׁה. עַד
 שִׁקְלוּף זֶה וְיִכָּה אֶת הַמּוֹחִי: עַד
 קִלְעָה. שִׁקְלָל אֶת הַמּוֹחִי: (ה)
 יִהְיֶהנָה הַרְחִיק לְשִׁאֵל עַד שִׁקְלָף שְׁאוֹל:
 (ו) שִׁיבָה. בְּעַל הַיָּתִיב אֶת הַכִּסְגָּא
 אוֹ אֶת אֲשָׁמוֹ: עַד שִׁפְסִילָה. בְּעַל הַיָּתִיב
 כְּלִי הַכִּסְגָּא לְחִמּוּרֵי הַשְׁלִיכִים מִן
 הַיָּתִיב: (ז) הִסְפִּילָה וְהִכְשָׁלָה דְּלִכְסָגָא
 גּוֹפִיָּה כִּי"ע לֹא פִלְגִי דְּחוֹ לֹא מִזֵּי
 קָרָא (ח) שִׁמּוּל כִּבְר כִּיוֹן לְדִלְדִיָּה
 אִינוּ מִכָּה מִזֵּי נִפְקָא לִי מִיָּהִה הַלֵּךְ
 עַד הַפְּסָלָה: לְהַסְרֵדוּ. לְהַתְקוּעוֹת:
 וְכַל כֵּךְ לְמַה. לוֹ לְסוּלָה: אֲדַסְנָא.

[illegible]

שיימה מקובצת

א] בר אלנרב; ב] רבי יהושע
תיבת יהודה נמחק; ג] ולא
יקללנו אות ק' נמחק;
ד] בשנאה שכלב; ה] חִיבַת
תוכיח נמחק; ו] אסילו פניו

חברים: ז'ל. חנה. שיכר
מרים. אמילי. אה. מרים

שְׁמֹקֶל תִּזְכָּחֶה אִמֶּר רַ' עֲקִיבָא
לְהִזְכִּית אִמֶּר רַ' יֵשׁ בְּדִירוֹ הַזֶּה
תַּמִּיהָ אֵינִי אִם יֵשׁ בְּדִירוֹ הַזֶּה
שְׁמֹקֶל תִּזְכָּחֶה אִמֶּר רַבִּי
יִחוּדָא: [פ] רַבִּי מִלְּאֵל אֲבִיבִי
חִיבִיר רַ' שְׁמֵעוֹן בְּרִי נִמְחוֹ:
[י] שְׁמֵעוֹן בֶּן סִיד מִרִּ' שְׁמֵעוֹן
בֶּן סִיד תִּזְכָּחֶה: [יג] לִי רַב
הַנָּעַל קָבֵל עֲלֶיךָ רַב הַנָּעַל
רַח: [יד] אִמְרִית לִי בְּאֵפֶי:

אשר עד הבאה דמיון להכיות
בת לו נחמק: יח אדם מאכסניא
ואתו תיבות ואמר מר אימיה
רב הונא: סס מתיר עד הבאה,
ספח:
שאינו למדת גופו אי קטן או
עד היכן חבלית יסוריו:

שנים. איכה טירחא למיידר ועמלק
שלישית: וכל כך למס. לומר למאי
הילכתא הוו יסורין? קיבל שומן.
כל מנחתו לעמיד וזי עבר עליה
כד מבני חזק הוה יסוריו:

בגד ללבוש ואין מתקבל עליו מתקין לה רבא
דר אפילו נתכוונו למוזג יין בחמין ומוזג לו בצונן
רבינא אמר אפילו נהפך לו חלוקין רבא ואיתימא
רבא אפילו הושיט ידו לכים ליטול שלש ועלו בידו
לו בידו שלש לא דליכא טירחא למישדרייהו וכל כד
עיס יום בלא יסודין קיבל עולמו במערכא אמרי

[illegible]